

Title: Specimen Showing Representation of Murmured Consonants in the Newar Script
Author: Anshuman Pandey (pandey@umich.edu)
Status: Expert Contribution
Action: For consideration by UTC and WG2
Date: 2014-10-28

This document provides a specimen showing a method of writing murmured consonants of the Newar language in the so-called ‘Newa’ or ‘Newar’ script. The specimen appears in a document published electronically in 2009 (<http://nepal-lipi-online.com/>, 1130th Nepal New Year Supplement, p. 4). The text is in the Newar language and the representation of murmured consonants in this specimen occurs in several other sources.

The specimen shows murmured consonants displayed using conjunct glyphs whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA>, eg. the consonant /n^h/ is written as *nha*. The words in which they occur are boxed in red. Words boxed in blue are conjuncts of murmured consonants with final *ya*, whose underlying representations would be <consonant, VIRAMA, HA, VIRAMA, YA>, eg. /n^hya/ is written as *nhya*, which is rendered using half-*na* + *hya*-ligature. The word boxed in green shows a single instance of the murmured consonant /n^h/ represented using a conventional *hna* conjunct; the underlying representation of which would be <HA, VIRAMA, NA>. The occurrence of this *hna* conjunct is unclear; it may be a typographical error.

The specimen illustrates that murmured consonant sounds continue to be represented using *ha*-final conjuncts, at least as recently as five years ago. Any suggestion that murmured consonants are written using only *ha*-initial conjuncts or that there is an accepted orthographic convention for these consonants should be properly investigated.

At this time, no decision should be made regarding the encoding of independent letters for Newar murmured consonants in the script, especially the encoding of conventional *ha*-initial conjunct glyphs as atomic letters. The sensible way forward is for the Newar language community to determine which orthography they prefer and to begin using it uniformly. A decision can be made after there is evidence that the orthography has been widely adopted. Until then, the murmured consonants may be adequately represented using *ha*-initial and *ha*-final conjunct sequences as is currently the practice.

नयाल लिपि.कम् - हलिम दकल न्यागु नयाल लिपि अह्लाब्न् यो (पिथना नं.सं.११३० ककला १)

झारिमानी नयाशिमकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्नास

(पौजनाया सँ/Editorial)

कू नं झा सरूलकथं झकाकग रिंङ्ग दिं माः धयागु माच्यगा नवाःगय् द। धं हं सर्धुएय् लिङ्गिनि रुङ्ग नयाः दून द्रुं नयधंकाः थन शक संवशाग अलावलाय् ह्युः नयाःग यनग्यनाया शुनरुङ्ग सः। मानदव संवग् व नयाल संवशा सँय नं धं हं दिं कून् संवग् प्रीग्यापना याना संवग् व नयाःग मरुद्वयागु झकाकगः सः। उकिं नयालय् अलावलाय् नयाःग शक संवग्, मानदव संवग् व नयाल संवशा नू दे ककलाध यानरु सः। थकथं रिंङ्ग दिं कून् आः हाकनं नवाःग नयाःग मू आधान रुयाङ्गु नयाल लिपिया अनलाब्न् यो नं थुङ्ग हं दिं नयाल संवशा नू दे कून् यिगवीया नयाःग माच्यगायग नं नालगु कगः रुङ्ग द।

नयाल संवग् नयाःग मीलिक संवग् सः (थं थकिया प्रधगा शंसधन साञ्चाः नाष्टरुया निगीण सः। थनिं ११३० दे झः हं नयाःग लाक कल्याधकानी मनूसं जनगाया यीन मर्कियाग थूका आर्थिक दासगां मूक यायगु साव धयागु हं आः गक विधय् लाककल्याधकानी मनू मथ थुन् थकि अग्रधी सः धयागु माच्यगा न्यापना रुळ्माःगु द। थुजागु गर्वया सँयाग सकल नाष्टरुका झारिमानी नयाशिमगय् मनन यायमाःगु द। धं उीहासिक गथयाग विधय् न्यापना यायगु आश्लन झकाकमाःगु द।

नयाल लिपि नं नयाःग गोनव सग्यदा सः। सथगाया विकासक्रमय् नयाशिमगय् आपालं यागदान याःगु द। आः गक कू नं राषाय् नयाशिमगयसं (थं गगाशीङ्ग लिपि अलावलाय् हरीयं शायद हं उक नाष्ट

वा राषा दळ्। धं नं विधय् द्वय वरुङ्ग गोनव सः। गन नयाशिमगय् थशीपनिगु हं कर्म कमजानीया कानधं विधय् गर्व यायरूळ्गु आपालं सग्यदा दया नं मी झकन नय रुयाङ्गु मद्र। थुजागु सँ थूका व नयाशिमगय् गर्व यायरूळ्गु सँय सकसिगु धान सालगु, थशीपनिगु गोनवया सँ थूका विधय् कून् झारिमानी नयाशिमकथं धन्नाय रूळ्गु आग्न निम्नास व गोनव बलकगु झा थुङ्ग अन लाब्न् यपिकां याळ् धयागु निम्नास जिमिगु द।

रिंङ्ग वीलाःगु झा यायवलय् आपालं थथाङ्गु वळ्गु नं झारिमिक सः। झा याळ्पिन्क दां, आधुनिक रीणिक सुविधा उक दयां मगाः। दकल मीरु मगाःगु सँ धयागु सकसिगु अहलि सः, सदरावना सः अल झायानाङ्गिन्क वी माःगु गिनः सः। नयाः व नयाशिमगय् विधय् नयाःग वीगु व नया मी नयाशिमगय् थशीपनिगु गोनव थूका वीगु झाय सकल झारिमानी मनूगु अहलि, गिनः, व सदराव दळ्गु आसा यासं धं अन लाब्न् यपिका मी सकसिगु सः, मीसं थकियागु म्नाकगु धयागु हं थगु म्नाकायगु सः धयागु सँ नयाथसं सकसिगु नयाल संवग् ११३० नयाःग लसगाय् रिंङ्गना चकाना वना।

Naresh Bir Shakya

Naresh Bir Shakya

Editor-in-chief

नं.सं.११३० ककला १ (यानरु)